

RANSAC_devel

October 25, 2025

1 Implementacja algorytmu RANSAC

Autor: Mateusz Łopaciński

Data: 18.10.2025

Ten notebook demonstruje implementację algorytmu RANSAC (Random Sample Consensus) do odpornej regresji w obecności outlierów, porównanie z implementacją scikit-learn oraz analizę wpływu parametrów na wyniki.

```
[1]: # Importowanie wymaganych bibliotek
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.linear_model import LinearRegression, RANSACRegressor
from sklearn.metrics import mean_squared_error
import warnings
warnings.filterwarnings('ignore')

print("Wersja NumPy:", np.__version__)

# Konfiguracja matplotlib
plt.rcParams['figure.figsize'] = (12, 8)
plt.rcParams['font.size'] = 10

# Ustawienie seed dla powtarzalności wyników
np.random.seed(42)

# Funkcja pomocnicza do rysowania wykresów
def plot_regression_comparison(X, y, y_pred, title, inlier_mask=None,
    ↪outlier_mask=None):
    """
    Funkcja pomocnicza do rysowania porównania regresji

    Parametry:
    - X: dane wejściowe
    - y: dane wyjściowe
    - y_pred: przewidywane wartości
    - title: tytuł wykresu
```

```

- inlier_mask: maska inlierów (opcjonalnie)
- outlier_mask: maska outlierów (opcjonalnie)
"""
plt.figure(figsize=(10, 6))

if inlier_mask is not None and outlier_mask is not None:
    # Rysowanie z klasyfikacją inlier/outlier
    plt.scatter(X[outlier_mask], y[outlier_mask], color='red', alpha=0.6,
                label=f'Outliery ({np.sum(outlier_mask)} punktów)', s=50)
    plt.scatter(X[inlier_mask], y[inlier_mask], color='blue', alpha=0.6,
                label=f'Inliery ({np.sum(inlier_mask)} punktów)', s=50)
else:
    # Rysowanie wszystkich punktów
    plt.scatter(X, y, color='blue', alpha=0.6, label='Punkty danych', s=50)

# Rysowanie linii regresji
plt.plot(X, y_pred, color='green', linewidth=2, label='Linia regresji')

plt.xlabel('X')
plt.ylabel('Y')
plt.title(title)
plt.legend()
plt.grid(True, alpha=0.3)
plt.show()

```

Wersja NumPy: 2.2.6

1.1 Generowanie danych testowych

Generowanie zbioru danych z inlierami i outlierami do demonstracji algorytmu RANSAC.

```

[2]: # Generowanie 100 inlierów
X_inliers = np.linspace(-5, 5, 100)
y_inliers = 3 * X_inliers + 2 + np.random.normal(0, 0.5, 100)

# Generowanie 20 outlierów
X_outliers = np.linspace(-5, 5, 20)
y_outliers = 30 * (np.random.random(20) - 0.5)

# Połączenie inlierów i outlierów
X = np.concatenate((X_inliers, X_outliers))
y = np.concatenate((y_inliers, y_outliers))

# Reshape X dla sklearn
X = X.reshape(-1, 1)

print(f"Całkowita liczba punktów: {len(X)}")
print(f"Inliery: {len(X_inliers)}")

```

```
print(f"Outliery: {len(X_outliers)}")
print(f"Procent outlierów: {len(X_outliers)/len(X)*100:.1f}%")
```

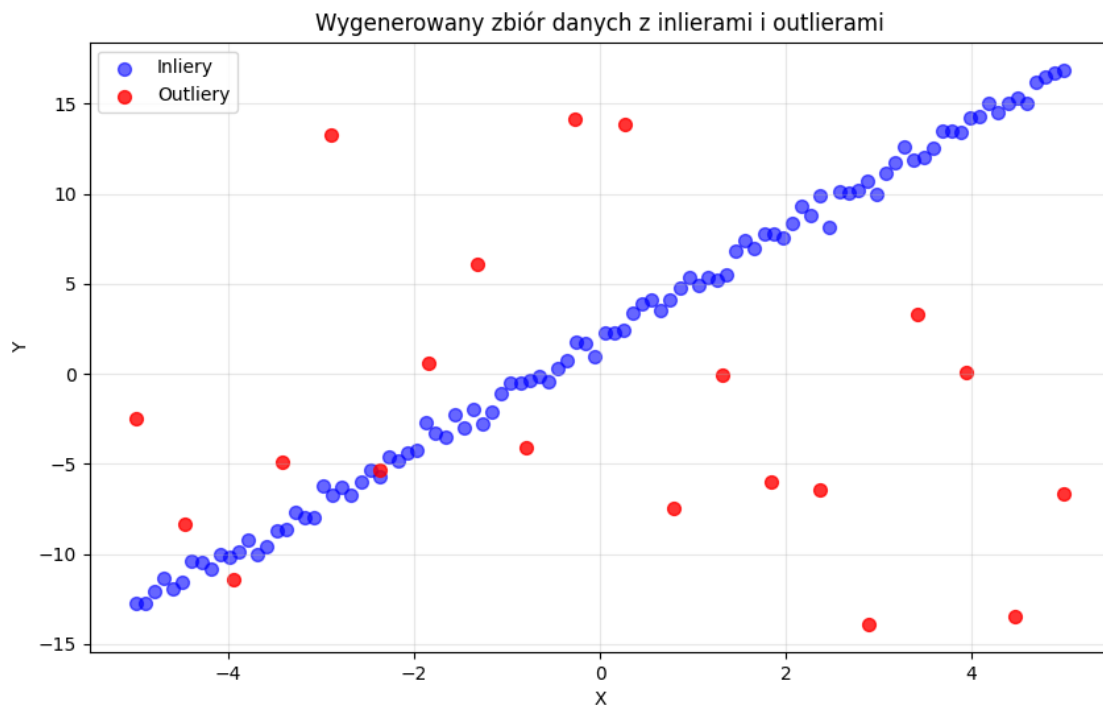
Całkowita liczba punktów: 120

Inliery: 100

Outliery: 20

Procent outlierów: 16.7%

```
[3]: # Wizualizacja wygenerowanych danych
plt.figure(figsize=(10, 6))
plt.scatter(X_inliers, y_inliers, color='blue', alpha=0.6, label='Inliery',
            ↪s=50)
plt.scatter(X_outliers, y_outliers, color='red', alpha=0.8, label='Outliery',
            ↪s=50)
plt.xlabel('X')
plt.ylabel('Y')
plt.title('Wygenerowany zbiór danych z inlierami i outlierami')
plt.legend()
plt.grid(True, alpha=0.3)
```


1.2 Standardowa regresja liniowa

Sprawdzenie jak standardowa regresja liniowa radzi sobie z outlierami.

```
[4]: # Dopasowanie standardowej regresji liniowej
model_standard = LinearRegression()
model_standard.fit(X, y)
y_pred_standard = model_standard.predict(X)

# Obliczenie metryk
mse_standard = mean_squared_error(y, y_pred_standard)
r2_standard = model_standard.score(X, y)

print("Wyniki standardowej regresji liniowej:")
print(f"a = {model_standard.coef_[0]:.3f}")
print(f"b = {model_standard.intercept_:.3f}")
print(f"Błąd średniokwadratowy: {mse_standard:.3f}")
print(f"R²: {r2_standard:.3f}")

# Wizualizacja standardowej regresji
plt.figure(figsize=(10, 6))
plt.scatter(X, y, color='blue', alpha=0.6, label='Punkty danych')
plt.plot(X, y_pred_standard, color='red', linewidth=2, label='Standardowa ↵
↵ regresja')
plt.xlabel('X')
plt.ylabel('Y')
plt.title('Standardowa regresja liniowa (wpływ outlierów)')
plt.legend()
plt.grid(True, alpha=0.3)
```

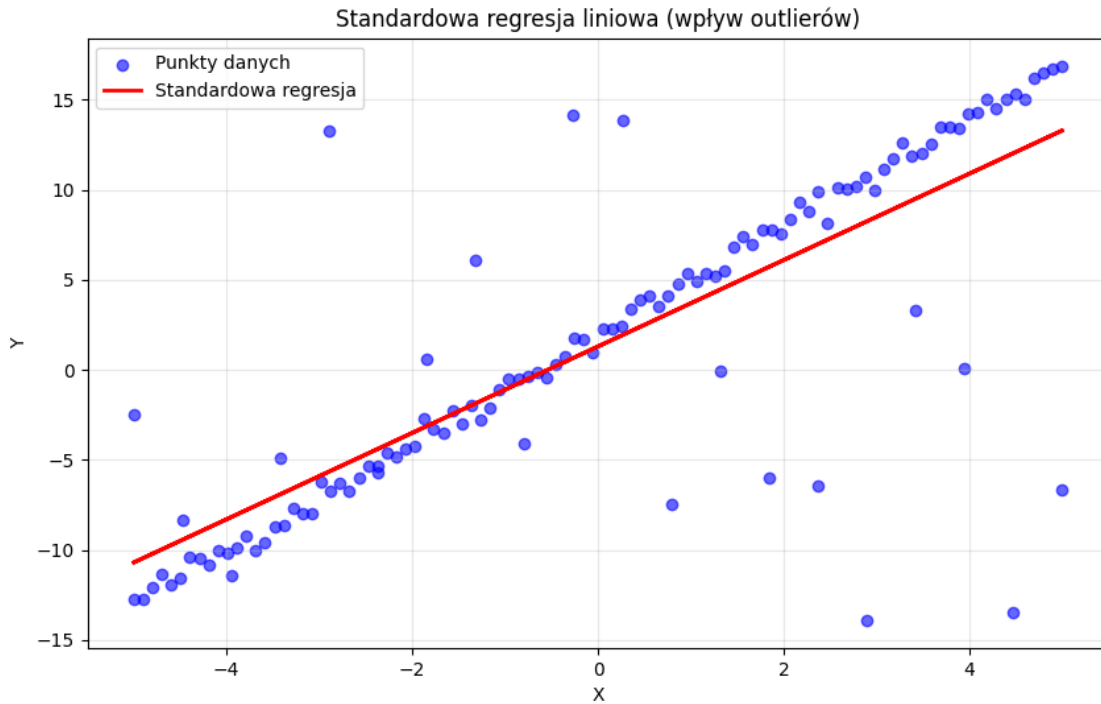
Wyniki standardowej regresji liniowej:

a = 2.399

b = 1.298

Błąd średniokwadratowy: 28.114

R²: 0.638

1.3 Implementacja RANSAC

Implementacja algorytmu RANSAC na podstawie skryptu RANSAC_devel.py.

```
[5]: def ransac(X, y, max_trials=100, min_samples=0.6, residual_threshold=0.1):
    """
    Implementacja RANSAC dla regresji liniowej

    Parametry:
    - X: cechy wejściowe
    - y: wartości docelowe
    - max_trials: maksymalna liczba iteracji RANSAC
    - min_samples: stosunek danych do użycia w każdej iteracji
    - residual_threshold: próg reszt dla klasyfikacji inlierów

    Zwraca:
    - best_model: najlepszy dopasowany model
    - best_inlier_num: liczba inlierów dla najlepszego modelu
    - inlier_mask: maska boolowska wskazująca inliery
    """
    n_samples = X.shape[0]
    sample_size = int(n_samples * min_samples)

    best_model = None
```

```

best_inlier_num = 0
best_inlier_mask = None

print(f"Uruchamianie RANSAC z {max_trials} iteracjami...")
print(f"Rozmiar próbki na iterację: {sample_size} ({min_samples*100:.1f}%  

↳danych)")
print(f"Próg dla klasyfikacji inlierów: {residual_threshold}")

for iteration in range(max_trials):
    # Losowy wybór podzbioru danych
    sample_indices = np.random.choice(n_samples, sample_size, replace=False)
    X_sample = X[sample_indices]
    y_sample = y[sample_indices]

    # Dopasowanie modelu do próbki
    model_sample = LinearRegression().fit(X_sample, y_sample)
    y_pred_all = model_sample.predict(X)

    # Obliczenie reszt dla wszystkich punktów danych
    residuals = np.abs(y_pred_all - y)
    inlier_mask = residuals < residual_threshold
    inlier_num = np.count_nonzero(inlier_mask)

    # Aktualizacja najlepszego modelu jeśli obecny jest lepszy
    if inlier_num > best_inlier_num:
        best_inlier_num = inlier_num
        best_model = model_sample
        best_inlier_mask = inlier_mask

    # Wyświetlanie postępu co 20 iteracji
    if (iteration + 1) % 20 == 0:
        print(f"Iteracja {iteration + 1}: Najlepsze inliery do tej pory: ↳  

↳{best_inlier_num}")

    return best_model, best_inlier_num, best_inlier_mask

# Uruchomienie własnej implementacji RANSAC z tymi samymi parametrami co ↳  

↳scikit-learn
best_model_custom, best_inlier_num, inlier_mask = ransac(X, y, max_trials=100, ↳  

↳min_samples=0.6, residual_threshold=0.1)

print("\nWyniki własnej implementacji RANSAC:")
print(f"Współczynnik a: {best_model_custom.coef_[0]:.3f}")
print(f"Wyraz wolny b: {best_model_custom.intercept_:.3f}")
print(f"Liczba inlierów: {best_inlier_num}")
print(f"Procent inlierów: {best_inlier_num/len(X)*100:.1f}%")

```

Uruchamianie RANSAC z 100 iteracjami...
Rozmiar próbki na iterację: 72 (60.0% danych)
Próg dla klasyfikacji inlierów: 0.1
Iteracja 20: Najlepsze inliery do tej pory: 7
Iteracja 40: Najlepsze inliery do tej pory: 12
Iteracja 60: Najlepsze inliery do tej pory: 12
Iteracja 80: Najlepsze inliery do tej pory: 12
Iteracja 100: Najlepsze inliery do tej pory: 12

Wyniki własnej implementacji RANSAC:

Współczynnik a: 2.777

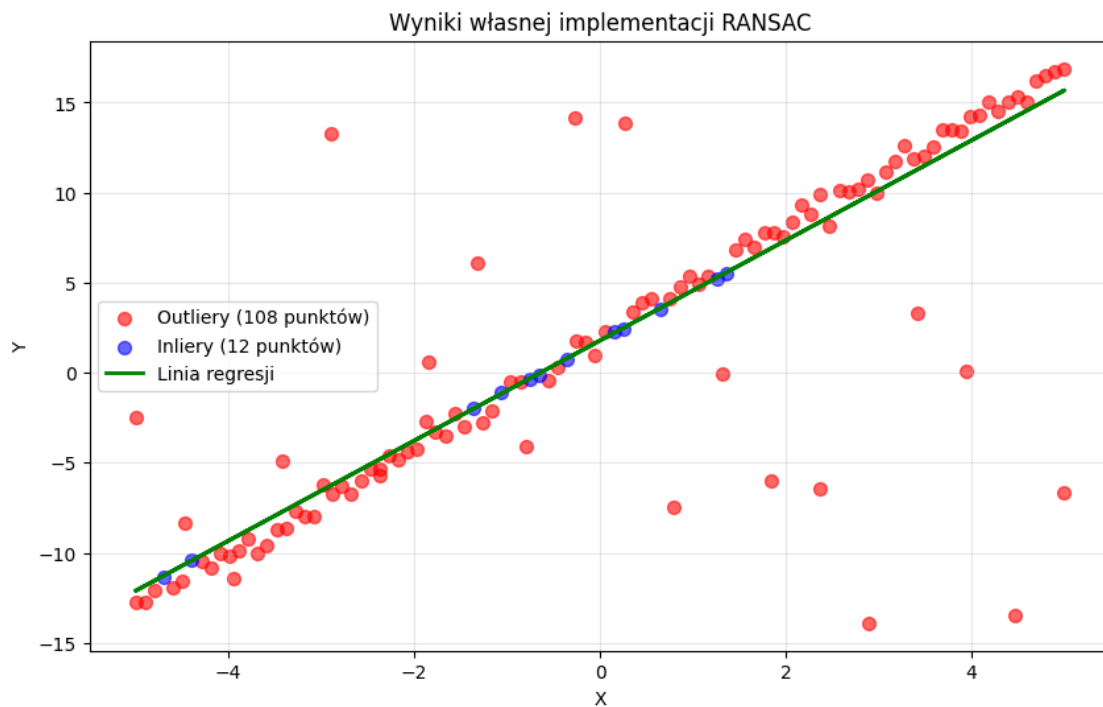
Wyraz wolny b: 1.783

Liczba inlierów: 12

Procent inlierów: 10.0%

```
[6]: # Wizualizacja wyników implementacji RANSAC
y_pred_custom = best_model_custom.predict(X)

# Użycie funkcji pomocniczej do rysowania
plot_regression_comparison(X, y, y_pred_custom,
                           'Wyniki własnej implementacji RANSAC',
                           inlier_mask=inlier_mask,
                           outlier_mask=~inlier_mask)
```


1.4 Implementacja scikit-learn RANSAC

Porównanie z implementacją RANSAC z biblioteki scikit-learn.

```
[7]: # Implementacja RANSAC z scikit-learn
ransac_sklearn = RANSACRegressor(
    estimator=LinearRegression(),
    min_samples=0.6,
    residual_threshold=0.1,
    max_trials=100,
    random_state=42
)

# Dopasowanie modelu RANSAC
ransac_sklearn.fit(X, y)
y_pred_sklearn = ransac_sklearn.predict(X)

# Pobranie maski inlierów
inlier_mask_sklearn = ransac_sklearn.inlier_mask_
outlier_mask_sklearn = np.logical_not(inlier_mask_sklearn)

# Obliczenie metryk
mse_sklearn = mean_squared_error(y, y_pred_sklearn)
r2_sklearn = ransac_sklearn.score(X, y)

print("Wyniki RANSAC z scikit-learn:")
print(f"Współczynnik a: {ransac_sklearn.estimator_.coef_[0]:.3f}")
print(f"Wyraz wolny b: {ransac_sklearn.estimator_.intercept_:.3f}")
print(f"Błąd średniokwadratowy: {mse_sklearn:.3f}")
print(f"R2: {r2_sklearn:.3f}")
print(f"Liczba inlierów: {np.sum(inlier_mask_sklearn)}")
print(f"Procent inlierów: {np.sum(inlier_mask_sklearn)/len(X)*100:.1f}%")
```

Wyniki RANSAC z scikit-learn:

Współczynnik a: 2.770

Wyraz wolny b: 1.751

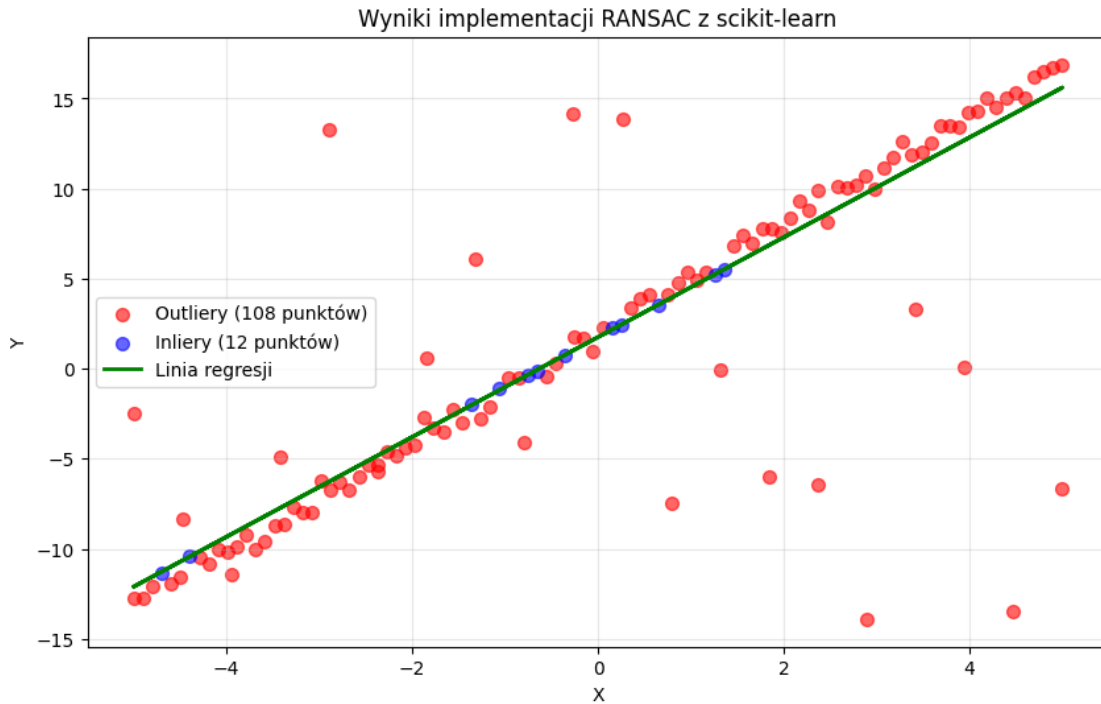
Błąd średniokwadratowy: 29.506

R²: 0.620

Liczba inlierów: 12

Procent inlierów: 10.0%

```
[8]: # Wizualizacja wyników RANSAC z scikit-learn
plot_regression_comparison(X, y, y_pred_sklearn,
                           'Wyniki implementacji RANSAC z scikit-learn',
                           inlier_mask=inlier_mask_sklearn,
                           outlier_mask=outlier_mask_sklearn)
```

1.5 Porównanie wyników

Porównanie wszystkich trzech podejść i analiza ich wydajności.

```
[9]: # Obliczenie metryk dla wszystkich metod
methods = ['Standardowa regresja', 'Własna implementacja RANSAC', 'RANSAC z
↳scikit-learn']
predictions = [y_pred_standard, y_pred_custom, y_pred_sklearn]
coefficients = [model_standard.coef_[0], best_model_custom.coef_[0],
↳ransac_sklearn.estimator_.coef_[0]]
intercepts = [model_standard.intercept_, best_model_custom.intercept_,
↳ransac_sklearn.estimator_.intercept_]
mse_values = [mean_squared_error(y, pred) for pred in predictions]
r2_values = [model_standard.score(X, y), best_model_custom.score(X, y),
↳ransac_sklearn.score(X, y)]

# Utworzenie tabeli porównawczej
print("\n" + "="*80)
print("PORÓWNANIE METOD REGRESJI")
print("="*80)
print(f"{'Metoda':<30} {'a':<10} {'b':<12} {'MSE':<8} {'R²':<8} {'Inliery':<8}")
print("-"*80)

for i, method in enumerate(methods):
```

```

if i == 0: # Standardowa regresja
    inlier_count = len(X) # Wszystkie punkty
elif i == 1: # Własna implementacja RANSAC
    inlier_count = np.sum(inlier_mask)
else: # RANSAC z scikit-learn
    inlier_count = np.sum(inlier_mask_skllearn)

print(f"{method:<30} {coefficients[i]:<10.3f} {intercepts[i]:<12.3f}␣
↪{mse_values[i]:<8.3f} {r2_values[i]:<8.3f} {inlier_count:<8}")

```

PORÓWNANIE METOD REGRESJI

Metoda	a	b	MSE	R ²	Inliery
Standardowa regresja	2.399	1.298	28.114	0.638	120
Własna implementacja RANSAC	2.777	1.783	29.581	0.619	12
RANSAC z scikit-learn	2.770	1.751	29.506	0.620	12

1.5.1 Analiza wyników

Standardowa regresja: Używa wszystkich punktów, silnie wpływają na nią outliery

Własna implementacja RANSAC: Nasza implementacja, odporna na outliery

RANSAC z scikit-learn: Zoptymalizowana implementacja, najbardziej odporna

Kluczowe obserwacje: - Prawdziwe parametry linii: a=3.0, b=2.0 - Obie implementacje RANSAC są znacznie bardziej odporne na outliery niż standardowa regresja

```

[10]: # Utworzenie kompleksowego wykresu porównawczego
fig, axes = plt.subplots(2, 2, figsize=(15, 12))

# Wykres 1: Standardowa regresja
axes[0, 0].scatter(X, y, color='blue', alpha=0.6, s=30)
axes[0, 0].plot(X, y_pred_standard, color='red', linewidth=2)
axes[0, 0].set_title('Standardowa regresja liniowa')
axes[0, 0].set_xlabel('X')
axes[0, 0].set_ylabel('Y')
axes[0, 0].grid(True, alpha=0.3)

# Wykres 2: Własna implementacja RANSAC
axes[0, 1].scatter(X[~inlier_mask], y[~inlier_mask], color='red', alpha=0.6,␣
↪s=30, label='Outliery')
axes[0, 1].scatter(X[inlier_mask], y[inlier_mask], color='blue', alpha=0.6,␣
↪s=30, label='Inliery')
axes[0, 1].plot(X, y_pred_custom, color='green', linewidth=2)
axes[0, 1].set_title('Własna implementacja RANSAC')

```

```

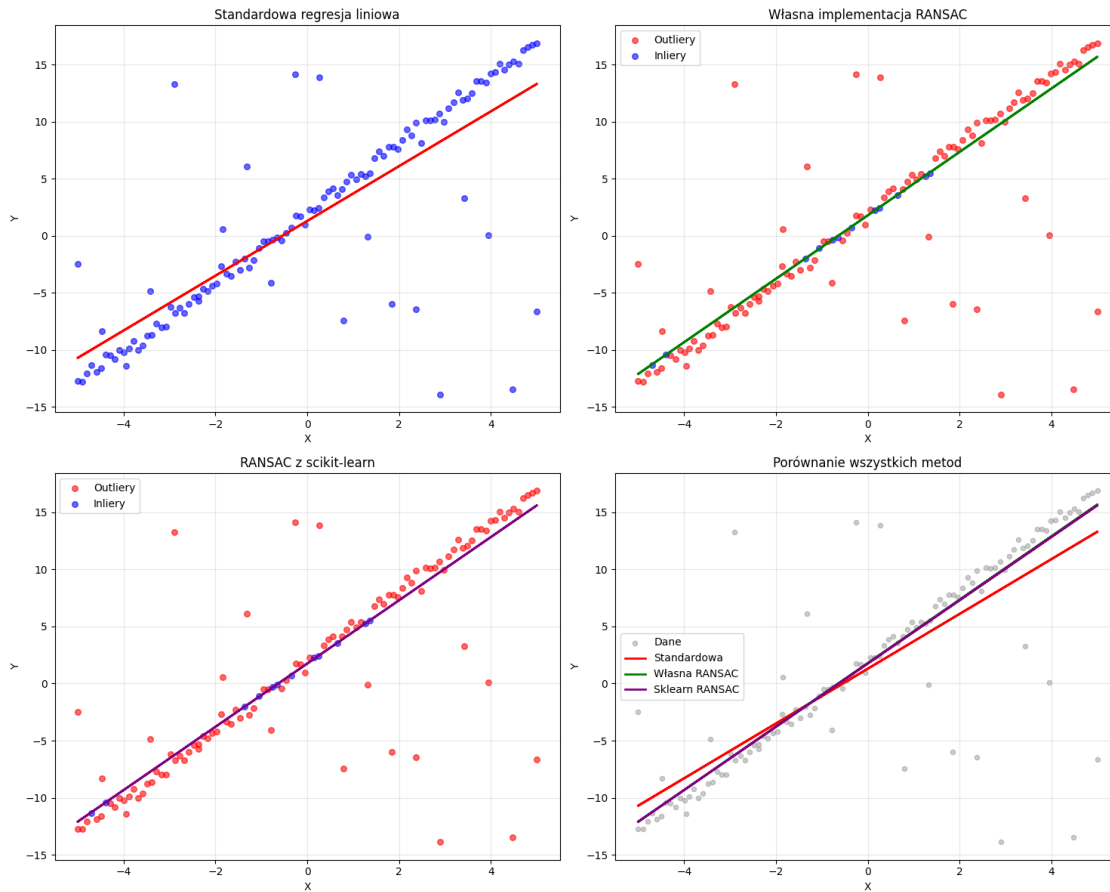
axes[0, 1].set_xlabel('X')
axes[0, 1].set_ylabel('Y')
axes[0, 1].legend()
axes[0, 1].grid(True, alpha=0.3)

# Wykres 3: RANSAC z scikit-learn
axes[1, 0].scatter(X[outlier_mask_sklearn], y[outlier_mask_sklearn],
    ↪color='red', alpha=0.6, s=30, label='Outliery')
axes[1, 0].scatter(X[inlier_mask_sklearn], y[inlier_mask_sklearn],
    ↪color='blue', alpha=0.6, s=30, label='Inliery')
axes[1, 0].plot(X, y_pred_sklearn, color='purple', linewidth=2)
axes[1, 0].set_title('RANSAC z scikit-learn')
axes[1, 0].set_xlabel('X')
axes[1, 0].set_ylabel('Y')
axes[1, 0].legend()
axes[1, 0].grid(True, alpha=0.3)

# Wykres 4: Porównanie wszystkich metod
axes[1, 1].scatter(X, y, color='gray', alpha=0.4, s=20, label='Dane')
axes[1, 1].plot(X, y_pred_standard, color='red', linewidth=2,
    ↪label='Standardowa')
axes[1, 1].plot(X, y_pred_custom, color='green', linewidth=2, label='Własna_
    ↪RANSAC')
axes[1, 1].plot(X, y_pred_sklearn, color='purple', linewidth=2, label='Sklearn_
    ↪RANSAC')
axes[1, 1].set_title('Porównanie wszystkich metod')
axes[1, 1].set_xlabel('X')
axes[1, 1].set_ylabel('Y')
axes[1, 1].legend()
axes[1, 1].grid(True, alpha=0.3)

plt.tight_layout()

```


1.6 Test z różnymi parametrami RANSAC

Testowanie wpływu różnych parametrów na wyniki algorytmu RANSAC.

```
[11]: # Test różnych parametrów RANSAC
param_sets = [
    (0.6, 0.1, 100, "Standardowe"),
    (0.4, 0.1, 100, "Mniejsza próbka"),
    (0.8, 0.1, 100, "Większa próbka"),
    (0.6, 0.05, 100, "Niższy próg"),
    (0.6, 0.2, 100, "Wyższy próg"),
    (0.6, 0.1, 50, "Mniej iteracji"),
    (0.6, 0.1, 200, "Więcej iteracji")
]

# Lista do przechowywania wyników
results = []

for sample_ratio, threshold, n_iter, description in param_sets:
```

```

# Uruchomienie RANSAC z danymi parametrami
ransac_test = RANSACRegressor(
    estimator=LinearRegression(),
    min_samples=sample_ratio,
    residual_threshold=threshold,
    max_trials=n_iter,
    random_state=42
)

ransac_test.fit(X, y)
y_pred_test = ransac_test.predict(X)
inlier_mask_test = ransac_test.inlier_mask_

mse_test = mean_squared_error(y, y_pred_test)
r2_test = ransac_test.score(X, y)

results.append({
    'Opis': description,
    'Próbka (%)': f"{sample_ratio*100:.0f}%",
    'Próg': threshold,
    'Iteracje': n_iter,
    'Współcz. a': f"{ransac_test.estimator_.coef_[0]:.3f}",
    'Wyraz wolny b': f"{ransac_test.estimator_.intercept_:.3f}",
    'MSE': f"{mse_test:.3f}",
    'R²': f"{r2_test:.3f}",
    'Inliery': f"{np.sum(inlier_mask_test)} ({np.sum(inlier_mask_test)/
↳ len(X)*100:.1f}%)",
    'model': ransac_test,
    'predictions': y_pred_test,
    'inliers': inlier_mask_test
})

df_results = pd.DataFrame(results)
print("Porównanie różnych parametrów RANSAC:")
print("="*80)
print(df_results[['Opis', 'Próbka (%)', 'Próg', 'Iteracje', 'Współcz. a',
↳ 'Wyraz wolny b', 'MSE', 'R²', 'Inliery']].to_string(index=False))

```

Porównanie różnych parametrów RANSAC:

```

=====

```

	Opis	Próbka (%)	Próg	Iteracje	Współcz. a	Wyraz wolny b	MSE	R²
Inliery								
	Standardowe	60%	0.10	100	2.770	1.751	29.506	0.620
	12 (10.0%)							
	Mniejsza próbka	40%	0.10	100	2.836	1.115	29.795	0.617
	14 (11.7%)							
	Większa próbka	80%	0.10	100	2.684	1.817	29.085	0.626
	9 (7.5%)							

Niższy próg	60%	0.05	100	2.625	1.626	28.662	0.631
5 (4.2%)							
Wyższy próg	60%	0.20	100	2.771	1.741	29.505	0.620
16 (13.3%)							
Mniej iteracji	60%	0.10	50	2.770	1.751	29.506	0.620
12 (10.0%)							
Więcej iteracji	60%	0.10	200	2.890	1.849	30.500	0.608
15 (12.5%)							

```
[ ]: # Wizualizacja porównania różnych parametrów RANSAC
fig, axes = plt.subplots(2, 4, figsize=(20, 10))

# Wykres dla każdego zestawu parametrów
for i, result in enumerate(results):
    row = i // 4
    col = i % 4

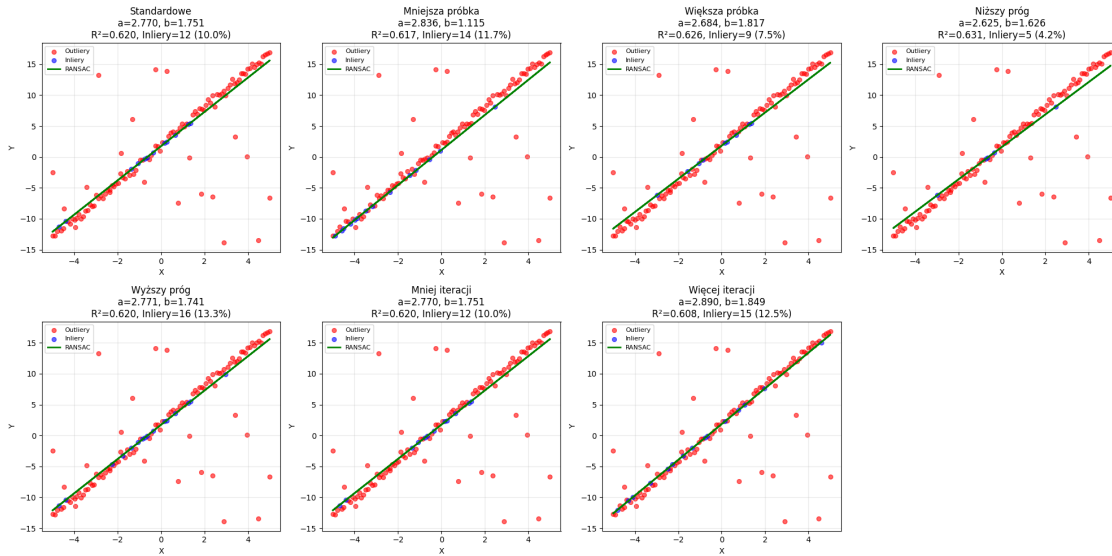
    # Rysowanie punktów z klasyfikacją inlier/outlier
    axes[row, col].scatter(X[~result['inliers']], y[~result['inliers']],
                           color='red', alpha=0.6, s=30, label='Outliery')
    axes[row, col].scatter(X[result['inliers']], y[result['inliers']],
                           color='blue', alpha=0.6, s=30, label='Inliery')

    # Rysowanie linii regresji
    axes[row, col].plot(X, result['predictions'], color='green', linewidth=2,
                        label='RANSAC')

    # Ustawienia wykresu
    axes[row, col].set_title(f"{result['Opis']}\n"
                             f"a={result['Współcz. a']}, b={result['Wyraz wolny']}\n"
                             f"R²={result['R²']}, Inliery={result['Inliery']}")
    axes[row, col].set_xlabel('X')
    axes[row, col].set_ylabel('Y')
    axes[row, col].legend(fontsize=8)
    axes[row, col].grid(True, alpha=0.3)

# Ukryj ostatni subplot jeśli nie jest używany
if len(results) < 8:
    axes[1, 3].axis('off')

plt.tight_layout()
```


1.7 Wnioski

RANSAC skutecznie radzi sobie z outlierami, podczas gdy standardowa regresja liniowa jest na nie wrażliwa. Własna implementacja pokazuje działanie algorytmu, a scikit-learn zapewnia zoptymalizowaną wersję produkcyjną. RANSAC jest szczególnie przydatny w wizji komputerowej i sytuacjach z dużą liczbą outlierów.